

ни України почало вже працювати над цим. Та тільки спільними зусиллями ми зможемо підняти Україну з колін, а кожному громадянину своєї Батьківщини запалити вогник віри в краще майбутнє.

Бібліографічні посилання:

1. Лікарі душі. URL: <http://ngu.gov.ua/en/node/1071>
2. Психологічна реабілітація військовослужбовців: сутність, завдання, структура і організація. URL: <http://medbib.in.ua/psihologicheskaya-reabilitatsiya-voennoslujasch37731.html>

Хаджи Анна Юріївна,
викладач Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Навчальна дисципліна «Іноземна мова» посідає особливе місце в загальній культурній підготовці молоді до життя і праці в суспільстві. Це єдиний предмет, який включений до планів усіх підсистем освіти. Сьогодні це не тільки данина традиції, але й можливість реалізації однієї з провідних тенденцій у сфері освіти – інтеграції у світову культуру. Вона в основному орієнтована не на надбання знань, а на формування навичок діяльності, що має величезний потенціал для повного розвитку особистості.

Істинне знання мови – це знання її внутрішнього духу, логіки та культури. Мова має забезпечувати діалог культур. Для досягнення ефективності міжкультурної комунікації недостатньо лише набути навичок мовлення, потрібно навчитися користуватися цією мовою. Необхідно формувати пізнавальну і комунікативну культуру особистості. Основне завдання полягає в тому, щоб зрозуміти культуру в її цілісності і повноті, реальності, розкрити загальнолюдські цінності національної культури, розкрити національну специфіку. У цьому і полягає актуальність даної теми.

Мета нашої роботи – виявлення особливостей використання фразеологізмів на заняттях англійської мови як засобу формування соціокультурної компетентності.

Яскравим прикладом рефлексії реальності у мові є фразеологічні одиниці. У простоті слова лежить накопичена величезна інтелектуальна інформація, філософська глибина, народний досвід, народна мудрість, емоційність та оцінка. Ніколенко А.Г. зазначає: «<...>фразеологія – це своєрідна картинна галерея, в якій зібрані яскраві і цікаві ескізи народних звичаїв, традицій і забобонів, спогадів про її минулу історію <...> фразеологія – це не тільки найбільш барвиста, але, напевно, найбільш демократична область словнико-

вого запасу, яка використовує свої ресурси в основному з самих глибин популярного мовлення» [3, с. 60].

Фразеологізм (фразеологічна одиниця, ФО) – лексично неподільне, стійке у своєму складі, цілісне за значенням словосполучення слів, що відтворюється у мовленні. Як правило, фразеологізм має форму словосполучення. Форму закінченого речення мають такі різновиди фразеологізмів, як прислів'я, приповідки, приказки [1, с. 194]. Вираз «break a leg», що означає «ні пуху, ні пера», є прикладом типової фразеологічної одиниці. Якщо розглядати переклад кожного слова окремо, то отримуємо трохи спотворений сенс. Компоненти цього звороту не дають точного перекладу, зазвичай допомагає контекст.

Джерел виникнення фразеологічних одиниць у сучасній англійській мові багато, але за походженням їх можна розділити на два класи: власне англійські та запозичені.

Власне англійські ФО відображають звичаї, традиції та побут англійського народу, їх переконання, а також історичні факти. Вони закріпилися в розмовній мові і набули характерного колориту, що відображає особливості англійської культури. Прикладами таких фразеологізмів є:

– *baker's dozen* – «чортова дюжина» – згідно давнього англійського звичая, торговці хлібом отримували від булочників тринадцять булок хліба замість дванадцяти, при цьому тринадцятий йшов за рахунок доходу торговців;

– *to carry coal to Newcastle* – «возити вугілля в Ньюкасл» – цей вислів важко перекладається українською мовою, його можна охарактеризувати, використовуючи таку приказку: «В ліс дрова возити», що означає робити щось марне, непотрібне. Ньюкасл – центр вугільної промисловості Англії.

– *as well be hanged for a sheep as lamb* – «якщо вже судилося бути повішеним за вівцю, то чому б не вкрасти заодно і ягня» – фразеологізм пов'язаний з давнім англійським законом, згідно з яким крадіжка вівці каралася стратою через повішення.

Проте більшість фразеологічних одиниць англійської мови є запозиченими, особливо з античної історії та культури: *the golden age* – золотий вік, *kill the goose that lays the golden eggs* – вбити курку, що несе золоті яйця, *Augean stables* – Авгієві стайні, *Pandora's box* – скриня Пандори, *Achilles heel* – ахіллесова п'ята. Фразеологічні одиниці, що прийшли до англійської мови з літератури Стародавньої Греції та Стародавнього Риму, наділені незвичайним колоритом і виразністю, це пояснює їх поширеність.

Саме неможливість прямого перекладу робить фразеологізми важкими для вивчення. Ви можете легко обійтися у своїй мові без їх використання, але важко зрозуміти когось, а іноді навіть неможливо, якщо ці фрази незнайомі. Важливу роль у підтримці мотивації до вивчення іноземної мови відіграє використання фразеологізмів на заняттях англійської мови. Студенти знайомляться з тонкощами їх використання, отримують додаткові знання про їх по-

ходження. Значення ідіом має бути зрозумілим і важливим для учнів і мати деяку новизну. Вивчення ідіом на заняттях змушує студентів продовжувати вивчати відповідні матеріали самостійно. Саме фразеологія може бути основою для підтримки мотивації, тому що вона має два аспекти: вона вчить іноземній мові та стимулює інтерес до лінгвістичного матеріалу. Використання ФО при спілкуванні є показником високого рівня знання мови, оскільки вони роблять мову природнішою.

Існують різноманітні вправи та завдання для відпрацювання фразеологізмів на заняттях англійської мови: 1) згадати якнайбільше ідіом, значення яких співпадає з українськими; 2) знайти у певному тексті фразеологізми та пояснити значення; 3) скласти діалог з використанням ФО; 4) підготувати розповідь про історію виникнення певного фразеологізму; 5) письмові завдання-міркування і т.д. Робота з ФО на заняттях повинна проводитися регулярно.

Загострення студентської уваги на ідіомах сприяє більш інтенсивному вивченню лексичного матеріалу, а робота з фразеологічними одиницями розвиває навички читання, письма та мовлення студентів. Для того, щоб студенти краще зрозуміли ідіоми, потрібно знайти відповідність на українській мові, звернути увагу на відмінності та вивчити вираз. Якщо немає відповідності, то потрібно вивчити вираження в конкретному контексті.

Таким чином, фразеологічні одиниці мови мають функцію збагачення мови виразністю, образністю і яскравістю. Вони завжди використовуються носіями мови, більшість з них – відлуння історії народу, частини культури або фольклору. Ідіоми є дуже важливим аспектом мови, вони додають точність у висловлювання спікера. Використання фразеологізмів на заняттях англійської мови є однією з найважливіших складових у викладанні усної мови.

Бібліографічні посилання:

1. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Р. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К., 2001.
2. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка / А. В. Кунин. – М., 1996. – С. 5–120.
3. Nikolenko A. G. English lexicology. Theory and practice [Text] : навч. посібник для ВНЗ / А. G. Nikolenko ; Нац. авіаційн. ун-т. – Vinnytsya : Nova Knyha, 2007. – р. 60.
4. Oxford Idioms. Dictionary for learners of English / by Dilys Parkinson, Ben Francis – Oxford University Press, 2006. – 469 p.